

Radivoj Šajtinac

Aveti atara

PESME

Zrenjanin, 2020

Napomena ili van stiha

Ovaj autor, svojom neopozivom odlukom, stvara u uverenju da za života ne objavi ni sabrane ni odabrane pesme, jer je i pisanje i čitanje poezije osvajanje *trenutka* u (samo)otkriću, a ne u vremenu.

Pesme u ovom izdanju nisu ni pojedinačno, ni u ciklusu deo već objavljene knjige, sem nekoliko, koje su iz periodike.

ŠUME NAPUŠTAJU PRAGOVE

ESENCIJA

(Neizdrživa verzija)

Treba me držati u tegli
S dovoljno providnosti za čitanje
I prismotru
Bez gustine koja graniči
Tečnost od želea

Vidljivo bi bilo drhtanje
I svetlost bi se razumela
Bolje od svih reči koje slede

U providnom staklu
Osetljivost i prisebnost se traže
I beže, jedna od druge, istovremeno
To kad se osenči, kaže, ispiše
Označi

Liči na rečnice koje se ne završavaju
Pa čak i vesele crve koji se
Razgaljeno prevrću po smislu
Kao po izdašnoj tišini
I zaštitnoj senci hartije i ekrana

Možda se, nakon dužeg posmatranja
I čitanja u priručnoj staklenoj citadeli
Mogu nazreti aveti o kojima je reč
Na granici između tečnosti i želea

A crvi se ne provide
Jer ne traže ni Početak ni Kraj
Odužuju se svetlu drhtanjem
Stihujući netačno, prozirno
Avetinjski

DETINJSTVO, ČUDOVIŠNI DEO

Otac, kao da me vaspitavao stidećki
Da je slušao nekog iznad ili iz blizine,
Nevidljivog, neopisivog
Ako ti se učini da vidiš nešto što
Samo ti vidiš
Odmah mi reci izgovarao je između
Izdahnutih duvanskih oblačića

I to baš u ovim danima
Kada sam uživao u lutanju kroz devastirano
Poljoprivredno dobro, na periferiji
Koje nije dočekalo ni jedanaestu petoletku
I čiji su plastovi, junice, valovi, legla i jazbine
kanali i nužnici iščezli iz samo
iz meni neizbežnog razloga

bajka, recimo, o halapljivoj nevidljivosti
koju niko od mene nije hteo ni da sluša,
a još manje u nju poveruje

neotkrivenom nebeskom dostavom
iskrala je ovde
čudovište koje jede ptice i žvaće krošnje
ah, čudovište, lako ja s čudovištima
kad si još mali, radoznao i nevaspitan
kad ideš u avanturu do kraja
ledinskog dvorišta
do napuštenog klozeta

drhtiš dok prilaziš
otvoru, bez ragastova, bivšim vratima
i zacviliš, slobodno jer si sam
ne vidi te niko

sva blizina jesu muve, pauci, vetar i
nepojedene ptice
i ruka tog vetra koji pomera
iznutra
u tesnoj prostoriji suvo lišće kukuruzovine
ko trake na zastavama, lampionima
ili pletenicama
i u samo podne zastrašujuće treperenje

sivi
bljesak miša u bekstvu
pomak pauka između trulih gredica
i golih opeka
prosuti prah bivšeg maltera
po gustom korovu

pojačan odjek spoljnih glasova
i potkožni svrab onomatopeje
imitiranje bilo kakvog prisustva
doziv sivog zrna slobode
i straha od otkrića

stabla sve hrapavija, grane sve suvlje
gnezda sve hladnija mahune sve praznije
prezrelo sve plesnije, žilavo sve ukopanije

graktanje sve hrabrije, smrznuto sve trulije
opne, vlati, trnje i sluh začepljeni
mumlanjem u sebi

o svemu, o čudovuštu.

Treba se poveriti, ocu
Na početku još neka to bude
Jedva zamisliv oblak
I vidi se i ne, i zamisliv i prividajući
I pun praznine i sav od znakova
Utešni pronalazak srebrne krljušti
Sakrivene u malom džepu

Samo da nije postiđujuća zapanjenost
Nad njuškicom od pliša i očicama od dugmića
Da nije, praznično drhtanje
Ni zbog radosti, ni zbog Boga,
ni zbog ozdravljenja, ni zbog iznenađenja
ni krivice, ni rođendana

jer donde,
jer Tamo više niko dolazi
zbog bilo kakve *nužde*, daleko je i pusto
neugledno, nekomforno,
tamo su zveri i bodlje, senke koje
plaše i dekoncentrišu i srce i creva
prazna jaja i odbačeno jelensko rogovlje

Zarđale mašine, oruđe

Barom iznad zemljanog poda
Prožvakani i ispljunuti
Stari partijski zapisnici i radne liste,
Potvrde o normi i bolovanju
Srneća dlaka posle diskusije
I jarki pogled uvis vesele prasetine

Onog čega nema, nema i nema
Razočaraće ga leđima okrenut
Otac koji više ne puši i ne pevuši
Ne dohvata spuvanu loptu
Iz grmlja i velikolisne bundeve
Koje čuva gusta kopriva i
Uvek uvis okrenut zardali šiljak
Nekog oruđa ili oružja

Kakav žderač ptica i žvakač krošnji
Blisko šarenilo i daleki klozeti
Idi se obrij i odmori
Navuci umor i nogavice
I idi sam po loptu
Udahni. Priljubi
naduvaj

a cvrkut nepojedenih nek ti se pričinjava